GEWIJZIGD

Raadsvoorstel

Onderwerp **Definitieve gunning OGICT**

Registratienr. 7034273 Steller/telnr. Allard Swart/ 9234 Bijlagen

Classificatie		
	☐ Vertrouwelijk (bij gebruik van persoonsgegevens)	
Portefeuillehouder	Ton Schroor	Raadscommissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand Jaar LTA nee: ☒ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

I. de incidentele kosten voor de outsourcing van onze generieke ICT 2019 (9,8 miljoen euro) en 2020 (0,3 miljoen euro) voor te financieren uit het beschikbare weerstandsvermogen;
II. het weerstandsvermogen in de periode 2021 tot en met 2024 aan te vullen met hetzelfde bedrag uit de structurele besparing op ICT;
III. de financiële consequenties te betrekken bij de gemeentebegroting 2019.

Samenvatting

In het kader van het besluit om ICT te gaan outsourcen is op 26 januari 2017 een Europese aanbestedingsprocedure gestart voor de uitbesteding van onze generieke ICT. Deze procedure heeft op 5 juli 2018 geleid tot de selectie van een leverancier voor onze generieke ICT (Fujitsu Technology Solutions B.V. hierna Fujitsu) voor het definitief gunnen van de opdracht op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. Met de selectie van Fujitsu voor de uitbesteding van onze generieke ICT wordt een belangrijke basis gelegd voor de ontwikkeling van de I&A organisatie naar een compacte en toekomstbestendige I&A regie- en klantorganisatie. Een regie- en klantorganisatie die zorg draagt voor de optimale afstemming tussen de (interne) vraag naar en het aanbod van ICT diensten door externe ICT leveranciers. Een organisatie die zich daarmee vooral richt op strategische en tactische inzet van ICT. Hiermee wordt invulling gegeven aan de ambitie van het college om ICT meer als strategisch middel in te zetten voor het realiseren van maatschappelijke doelen en het innoveren van onze gemeentelijke dienstverlening.

B&W-besluit d.d.: 10 juli 2018

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Uitkomst van de Europese aanbesteding is dat de businesscase over de totale (initiële) looptijd van het contract wordt gerealiseerd voor wat betreft de uitbesteding van de generieke ICT. Uit de winnende inschrijving blijkt dat vanaf 2021 een structurele besparing (4 miljoen euro) kan worden behaald op de kosten voor generieke ICT. Dat is aanzienlijk meer dan waar we oorspronkelijk rekening mee hebben gehouden (1,6 miljoen euro)

Dit vraagt echter wel om voorfinanciering van met name de incidentele transitiekosten in 2019 (9,8 miljoen euro) en 2020 (0,3 miljoen euro). In dat kader wordt de raad voorgesteld deze incidentele kosten voor te financieren en in de periode 2021 tot en met 2024 in te lossen door de structurele besparing op ICT. Na afronding van de initiële contractperiode van 6 jaar bestaat nog de mogelijkheid om 2 maal 2 jaar te verlengen. Een eventuele verlenging van het contract zal een aanvullend voordeel opleveren. Hierbij dient opgemerkt te worden dat dit uitgaat van de huidige begroting van ICT. Indien er de komende jaren meer investeringen nodig zijn in ICT voor de dienstverlening en/of bedrijfsvoering zal hier de ICT begroting op moeten worden aangepast. `

Naast de uitbesteding van onze generieke ICT wordt de komende jaren verder ingezet op het standaardiseren en naar de Cloud brengen van onze informatiesystemen om zodoende de bestuurlijke doelen en een verdere kwaliteits- en efficiency slag te realiseren. Hiervoor is een afzonderlijk programma ingericht.

Aanleiding en doel

In het coalitieakkoord is opgenomen dat de Gemeente Groningen ICT meer als strategisch middel wil inzetten voor het realiseren van maatschappelijke doelen en het innoveren van onze gemeentelijke dienstverlening. In dat kader is afgesproken ICT te outsourcen om zo beter gebruik te kunnen maken van technologische innovaties. Het college heeft begin 2015 om een onafhankelijk onderzoek gevraagd. Een onderzoek naar de ideale verdeling van ICT werkzaamheden over marktpartijen, samenwerkingsverbanden en de gemeente: de zogenaamde greenfieldanalyse. Hiertoe is een opdracht aan een extern bureau opgesteld, waarin ook organisatorische onderzoeksaspecten zijn opgenomen. Het bestuurlijke doel van deze opdracht was een reëel beeld te krijgen van de mogelijkheden ter verbetering van de flexibiliteit en het innovatief vermogen van de ICT-dienstverlening en daarnaast zicht te krijgen op de mogelijkheden van outsourcing en de wijze waarop het behalen van een structurele besparing van 5 miljoen euro mogelijk is.

Dit onderzoek is medio september 2015 afgerond door het bureau Quint Wellington Redwood (kortweg Quint) . Op basis van het Quint rapport, is een marktconsultatie uitgevoerd om de adviezen van Quint te toetsen op de haalbaarheid vanuit de markt. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een aangescherpte sourcing-strategie op basis waarvan de Europese aanbesteding is gestart. De raad is diverse keren geïnformeerd over de uitkomsten van de onderzoeken en de aanbestedingsprocedure in P&C documenten, collegebrieven van 6 november 2015, 9 september 2016 en 20 april 2017 (respectievelijke kenmerken: 5265430, 5818065 en 627995) en een workshop ICT in de raadscommissie F&V (3 februari 2016).

Er is gekozen voor de zogenaamde 'Mededingingsprocedure met onderhandeling'. Deze procedure maakte het mogelijk om met de laatste 2 partijen een onderhandelingsprocedure te volgen. Met beide partijen hebben we 7 weken lang intensief gesproken over onze uitvraag en hun initiële Inschrijvingen. Doel van deze gesprekken was het verduidelijken van vraag en aanbod, het zekerstellen van 2 aanbiedingen en in een vroeg stadium al kunnen investeren in de relatie. Op basis van de definitieve Inschrijvingen mogen we concluderen dat deze procedure zowel kwalitatief als financieel veel heeft opgeleverd.

De aanbestedingsprocedure heeft op 5 juli 2018 geleid tot de selectie van Fujitsu voor het definitief gunnen van de opdracht op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. Met de selectie van Fujitsu hebben we een leverancier geselecteerd die de gemeente de komende jaren gaat voorzien van marktconforme, moderne en actuele ICT voorzieningen. De ondersteuning is flexibel ten aanzien van het op en afschalen van het volume.

Kader

In alle stukken is rekening gehouden met vigerende wet- en regelgeving, waaronder: Aanbestedingswet, Gemeentewet, Sociaal Statuut/ Plan, Ambtenaren Reglement Groningen. Verder is er sinds januari 2017 een onderhandelaarsakkoord dat ook in overleg met het GO tot stand gekomen is.

Argumenten en afwegingen

Als gemeente vinden we het belangrijk dat we ook in de toekomst blijven beschikken over een flexibele, innovatieve en efficiënte I&A organisatie. Gelet op de wijze (en tempo) waarop de ICT markt en de gemeentelijke organisatie zich ontwikkelt, is de inschatting dat het steeds moeilijker zal worden om dit nog (volledig) op eigen kracht te blijven doen. We kiezen er daarom voor onze huidige I&A organisatie te ontwikkelen richting een compacte en toekomstbestendige I&A regie- en klantorganisatie die zorg draagt voor de optimale afstemming tussen de (interne) vraag naar en het aanbod van ICT diensten door externe ICT leveranciers. Deze nieuwe I&A regie- en klantorganisatie richt zich vooral op de strategische en tactische inzet van ICT en besteed gestandaardiseerde en operationele ICT diensten zoveel mogelijk uit aan de markt. Hiermee wordt (mede) invulling gegeven aan de ambitie van het college om ICT meer als strategisch middel in te zetten voor het realiseren van maatschappelijke doelen en het innoveren van onze gemeentelijke dienstverlening.

In ons programma van eisen hebben we partijen gevraagd aan te geven op welke wijze zij middels de opdracht OGICT kunnen bijdragen aan een gezonde, toekomstbestendige Groningse (digitale) economie. Voor de uitwerking hebben we gevraagd de relatie te leggen met de thema's van Groningen Digital City. In de definitieve aanbieding worden hiertoe verschillende voorstellen gedaan waar we na contractondertekening met Fujitsu mee aan de slag zullen gaan. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het beschikbaar stellen van interne afgeschreven hardware voor opleidingen en (kansarme) gezinnen in onze regio.

In onze uitvraag hebben we ruime gelaten voor het inschakelen van onderaannemers en derden. Daarmee hebben we ruimte gelaten om ook lokale partijen aan te laten bieden al onderaannemer of in combinatie met andere partijen. Door Fujitsu is daar ook gebruik van gemaakt. Er zijn 3 onderaannemers geselecteerd, waarvan één lokale partij (VOYS) en één partij met een vestiging in Groningen: CGI.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Om de ontwikkeling van de I&S functie vorm te geven is een programma organisatie opgericht. Deze bestaat uit interne medewerkers vanuit I&S aangevuld met overige disciplines binnen het SSC (HRM, Quality Control, Financiën, Communicatie) en buiten het SSC (concernstaf). Daarnaast is continue gebruik gemaakt van externe expertise om opgeleverde resultaten te toetsen en verder te duiden. In dit kader zijn referentie bezoeken afgelegd en is gebruik gemaakt van externe kwaliteitscontrole. Ook is de medezeggenschap betrokken bij het programma en vindt frequent (in)formeel overleg plaats. De medewerkers worden actief en periodiek geïnformeerd. Zowel via medewerkersbijeenkomsten als via afdelingsoverleggen.

De ondernemingsraad heeft in 2016 een positief advies uitgebracht over de ontwikkelrichting van de I&S functie. Ook heeft zij in april 2017 een positief advies uitgebracht over het koepelplan en later op 14 november 2017 over de onderliggende principebesluiten. Daarnaast is op 9 januari 2018 het onderhandelaarsakkoord betreffende de uitgangspunten van een mobiliteitsplan voor alle medewerkers van de directie I&A vastgesteld. Hierin zijn afspraken vastgelegd omtrent de voor medewerkers openstaande faciliteiten in het kader van mobiliteit, dit geldt zowel voor de interne als de externe mobiliteit. De in het onderhandelaarsakkoord genoemde faciliteiten betreffen voornamelijk faciliteiten in de pre-mobiliteitsfase. Ook is er afgesproken dat er een dedicated mobiliteitsmanager voor de directie I&A komt en dat er een voortgangscommissie wordt ingericht die beoordeeld of de doelstellingen vanuit het onderhandelaarsakkoord behaald worden. In de pre-mobiliteitsfase vervuld de voortgangscommissie ook de rol van vertrouwenspersoon.

De ontwikkeling van de I&S functie zal ook impact hebben op de klanten van I&S. De klanten van I&S (zowel intern als extern) worden dan ook actief betrokken bij het gehele traject.

Financiële consequenties

Oorspronkelijk uitgangspunt was om met ingang van 2017 een structurele besparing van 5 miljoen euro te realiseren op ICT. Door adviesbureau Quint is vervolgens een businesscase opgesteld. De uitgangspunten zijn daarna getoetst door het uitvoeren van een marktconsultatie door Blinklane Consulting. Conclusie was dat een structurele besparing kon worden gerealiseerd van uiteindelijk 4,5 miljoen euro in 2022, waarvan 1,6 miljoen euro op generieke ICT. De resterende besparing kon worden gerealiseerd binnen de klant- en regieorganisatie. Wel was meer tijd nodig om de structurele besparing te realiseren ten opzichte van het oorspronkelijke uitgangspunt. Uit de businesscase generieke ICT bleek verder dat alle kosten (transitiekosten leverancier, interne projectkosten, frictiekosten etc.) werden terugverdiend door de besparing. De raad is hierover geïnformeerd in de collegebrief van 6 november 2015 (kenmerk 5265430) en in de voorjaarsnota 2016 van 25 mei 2016 (kenmerk 5706368). De effecten van de businesscase zijn meegenomen in de gemeentebegroting 2017 en financieel verwerkt voor de komende jaren. De financiële uitkomsten van de Europese aanbesteding zijn hieronder weergegeven. Voor de besparing op de klant- en regieorganisatie (standaardiseren en naar de Cloud brengen van onze informatiesystemen) loopt een afzonderlijk traject.

Uitkomsten Europese aanbesteding

De aanbesteding pakt zowel kwalitatief als financieel positief uit. Op basis van de aanbieding van Fuijtsu blijkt dat vanaf 2021 een structurele besparing (4 miljoen euro) kan worden behaald op de kosten voor generieke ICT. Dat is aanzienlijk meer dan waar we oorspronkelijk rekening mee hebben gehouden (1,6 miljoen euro) Daar staat tegenover dat de eenmalige transitiekosten van Fuijtsu hoger uitvallen. De raad heeft de outsourcing aangemerkt als meerjarig project (raadsbesluit 27 septebmer 2017). De lasten en baten worden daarmee over de totale looptijd van het contract beschouwd. De hogere besparing kan worden ingezet om de hogere transitiekosten te dekken. Conclusie is dat de aanbieding past binnen de meerjarenbegroting en de businesscase generieke ICT over de totale (initiële) looptijd van het contract tot en met 2024. Alle kosten voor de outsourcing (transitiekosten leverancier, interne projectkosten, frictiekosten etc.). worden terugverdiend door de besparing. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om het contract met 2X2 jaar te verlengen. Dit zal een positief effect hebben op de businesscase. In onderstaande tabel is de financiële stand van zaken samengevat. Daarna volgt een nadere toelichting.

				Looptijd contract 6 jaar						
Businesscase na aanbesteding	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Cumulatief
Generieke ICT	**Jaar-1**	**Jaar-2**	**Jaar-3**	**Jaar-4**	**Jaar-5**	**Jaar-6**	**Jaar-7**	**Jaar-8**	**Jaar-9**	
Huidige kosten	€ 13.804	€ 13.804	€ 15.051	€ 15.651	€ 15.651	€ 15.651	€ 15.651	€ 15.651	€ 15.651	**€ 136.565**
Kosten na uitbesteding	€ 14.438	€ 16.382	€ 19.400	€ 24.269	€ 15.911	€ 11.578	€ 11.578	€ 11.578	€ 11.428	**€ 136.565**
Besparing	*€ -634*	*€ -2.578*	*€ -4.349*	*€ -8.618*	*€ -260*	*€ 4.073*	*€ 4.073*	*€ 4.073*	*€ 4.223*	***€ -0***
Oorspronkelijke besparing						*€ 1.595*	*€ 1.595*	*€ 1.595*	*€ 1.595*	
Voorfinanciering en besparing	€ -	€ -	*€ -1.182*	*€ -8.618*	*€ -260*	*€ 2.478*	*€ 2.478*	*€ 2.478*	*€ 2.627*	***€ 0***
			-€ 9.800							

Kosten Dienstverlening

De jaarlijke kosten voor dienstverlening van Fuijtsu vallen substantieel lager uit dan verwacht. Daarnaast hebben we afspraken gemaakt over werkzaamheden die buiten de reguliere dienstverlening vallen. Ook daarvoor is budget gereserveerd. Vanzelfsprekend vraagt dit om een goede aansturing vanuit de regieorganisatie. De versterking van de regieorganisatie maakt ook onderdeel uit van het totale traject. Voor een goede vergelijking en doorrekening van de businesscase generieke ICT zijn de volgende punten buiten de vergelijking gehouden:

- De invoering van de AGV (Algemene Verordening Persoonsgevens) brengt aanvullende kosten met zich mee voor de leverancier. Hiervoor zijn geen middelen beschikbaar. Dit wordt betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2019.
- De aanbieding van Fuijtsu gaat uit van het huidige aantal ICT middelen (telefoons, desktops). Het eerder geformuleerde uitgangspunt om ICT middelen sterk te reduceren en daarmee een bezuinigingstaakstelling te realiseren blijkt niet te realiseren. Dit wordt betrokken bij de voorbereiding van de begroting 2019.

Transitiekosten
De eenmalige transitiekosten van Fuijtsu vallen aan de andere kant hoger uit. **De transitie, en dus ook de daarmee gepaard gaande kosten, richt zich op de migratie van de bestaande naar de gewenste situatie, het oplossen van enkele specifieke knelpunten en het inrichten van de dienstverlening conform het overeengekomen prestatieniveau. Daarbij is het mogelijk dat delen van de ICT-infrastructuur worden vernieuwd en mogelijk vervangen. Dit laatste zowel tijdens de transitie als ook daarna. De afweging of en zo ja wanneer, iets fysiek vervangen wordt ligt bij de nieuwe leverancier, met dien verstande dat deze de overeengekomen afschrijvingstermijnen dient te respecteren.**
Op basis van de adviezen van Quint en Blinklane was de verwachting dat deze kosten voor een groter deel verdisconteerd zouden worden in de jaarlijkse kosten voor dienstverlening. Deze transitiekosten moeten in de periode 2018-2020 worden voldaan aan Fuijtsu.

Financiering
Door de hogere transitiekosten is er sprake van een financieringsvraagstuk voor 2019 (9,8 miljoen euro) en 2020 (0,3 miljoen euro). Voorgesteld wordt deze kosten voor te financieren uit het beschikbare weerstandsvermogen. In de periode 2021-2024 wordt het weerstandsvermogen vervolgens weer aangevuld. Dit is mogelijk door de hogere structurele besparing. De voorfinanciering heeft wel effect op het weerstandsvermogen in 2019. Door de onttrekking daalt de ratio in 2019 (tijdelijk) met circa 7 punten. De komende periode gaan we nog nader onderzoeken of we kunnen komen tot een andere spreiding van de kosten. Verder gaan we nog in gesprek met de accountant over de financiële verwerking van de transitiekosten

Personele consequenties
Voor mogelijke frictiekosten is bij de gemeenterekening 2017 een reorganisatievoorziening gevormd van 2,2 miljoen euro. Dit maakt onderdeel uit van de businesscase. Na de contractondertekening zal duidelijk worden welke medewerkers al dan niet overgaan naar de leverancier. Daarna zal een nieuwe inschatting worden gemaakt van de frictiekosten.

Overige consequenties

Met de uitbesteding van onze generieke ICT wordt voor een deel van onze medewerkers (circa 65 fte) het werk overgenomen door een externe partij. In samenspraak met de bonden en in het programma van eisen voor de aanbesteding is er voor gekozen de mogelijke overname van personeel plaats te laten vinden op basis van wederzijdse vrijwilligheid. Dit was ook afgesproken in het onderhandelaarsakkoord. Wel hebben we een aantal voorwaarden gesteld in het programma van eisen die borgen dat voor al onze medewerkers de mogelijkheden voor een overname maximaal worden verkend (zie proces na contractondertekening). In aanvulling daarop kan worden gemeld dat Fujitsu (mede ook namens haar onderaannemers) in haar aanbieding heeft aangegeven de intentie te hebben zoveel mogelijk personeel te willen overnemen. Direct na contractondertekening zullen in dat kader verschillende sessies (kennismaking, rondleiding, et cetera) worden georganiseerd. Daarna volgen (vrijwillig) indivuele gesprekken met Fujitsu (of haar onderaannemers) over de concrete mogelijkheid om te komen tot een arbeidsovereenkomst met Fujitsu of een van haar onderaannemers. Binnen 2 weken na het individuele gesprek moet Fujitsu de medewerker van de gemeente laten weten of ze een arbeidsovereenkomst aanbieden. Wordt er geen arbeidsovereenkomst aangeboden dan moet Fujitsu schriftelijk en gemotiveerd aangeven waarom er geen aanbod wordt gedaan. De ingangsdatum van de arbeidsovereenkomst zal zijn de startdatum van de transformatiefase (medio april 2019) of zoveel eerder als partijen dat in goed overleg bepalen. Het is aan de medewerker om dit aanbod al dan niet te accepteren.

Vervolg

Nadat de gemeenteraad een besluit heeft genomen over de voorfinanciering ziet bij een positief raadsbesluit het vervolgproces er als volgt uit:

- 18 juli 2018: Raadsvoorstel;
- 19 juli 2018: Publicatie voorgenomen gunningsbeslissing richting externe partijen;
- 19 juli 2018: Informeren medewerkers I&S en gemeentelijke organisatie:
- 19 juli 2018: Persbericht;
- 19 juli 2018 – 8 augustus 2018: Wachtperiode (Alcatel);
- 8 augustus 2018: Publicatie definitieve gunningsbeslissing;
- 9 augustus 2018: Contractondertekening.

In het kader van de Arhi procedure zal het voorstel worden voorgelegd aan de gemeenten Haren en Ten Boer (te afstemming) en de provincie Groningen (ter goedkeuring). GS hanteert een licht regime van financieel toezicht. Dit vanwege het feit dat de Gemeente Groningen een gering risicoprofiel heeft, en vanwege de constructieve opstelling in het herindelingsproces.

Lange Termijn Agenda

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink